

10 Kasım Atatürk'ü Anma konuşması / Liman Interkultureller Seniorentreff, Steinfeldstr. 6, 22119 Hamburg
M. Serdar Temur
10 Kasım 2023

Sayın Başkonsolos Yardımcımız Mehmet Macit Bey,
Değerli Arkadaşlar,
Değerli Üyelerimiz,

bu 10 Kasım akşamında, burada saat 19:05'te Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, büyük devrimci Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü anmak için toplanmış bulunuyoruz. Başkan Sayın Ural Kundak beye, bizleri burada ağırlayan Liman Derneği'ne Atatürkçü Düşünce Derneği Hamburg olarak candan teşekkür ederiz.

Yüz yıl önce 29 Ekim 1923 günü Cumhuriyet ilan edildi. Atatürk, Meclis tarafından oybirliği ile cumhurbaşkanı seçildi. Hemen ertesi gün, 30 Ekim 1923'te İsmet İnönü'ye kendisini Başbakan olarak düşündüğünü belirttikten sonra şöyle yazdı.

“Sevgili Paşam! ...

... Bizi yine büyük bir savaş bekliyor.

... Ben sana şimdi bildiğinden daha da acıklı olan genel durumu özetleyeceğim.

Bize geri, borçlu ve hastalıklı bir vatan miras kaldı. Yoksul bir köylü devletiyiz.

Dört mevsim kullanılabilir karayollarımız yok denecek kadar az.

4.000 kilometre kadar demiryolu var. Bir metresi bile bizim değil. Üstelik yetersiz.

Ülkenin Kuzeyini Güneyine, Batısını Doğusuna bağlamamız, vatanın bütünlüğünü sağlamamız şart. Denizciliğimiz acınacak durumda.

Köylümüzü topraklandırmalı, ihtiyacı olana bir çift öküz ile bir saban vererek (onları) çiftçi yapmalıyız.

Doğudaki aşiret, bey, ağa, şeyh düzeni Cumhuriyetle de, insanlıkla da bağdaşmaz.

Bu durumu düzeltmeli, halkı kurtarmalıyız. Her yerde tefeciler halkı eziliyor.

Güya tarım ülkesiyiz ama ekmeçlik unumuzun çoğunu dışarıdan getirtiyoruz.

Sığır vebası hayvancılığımızı öldürüyor.

Doktor sayımız 337, sağlık memuru 434, ebe sayısı 136.

Pek az şehirde eczane var. Salgın hastalıklar insanlarımızı kırıyor.

Üç milyon insanımız trahomlu. (Gözleri kör eden bulaşıcı bir hastalık.)

Sıtma, tifüs, verem, frengi, tifo salgın halinde. Bit ciddi sorun.

Nüfusumuzun yarısı hasta. Bebek ölüm oranı % 60'ı geçiyor.

Nüfusun % 80'i kırsal bölgede yaşıyor. Bunun önemli bölümü göçebe.

Telefon, motor, makine yok. Sanayi ürünlerini dışarıdan alıyoruz. Kiremiti bile ithal ediyoruz.

Elektrik yalnız İstanbul ve İzmir'in bazı semtlerinde var.

Düşmanın yaktığı köy sayısı 830. Yanan bina sayısı 114.408.

Ülkeyi neredeyse yeniden kurmamız gerekiyor.

... İktisadi hayatımız da, eğitim durumumuz da içler acısı. İktisatçımız çok az.

Zorunlu okuma yaşındaki çocukların ancak dördte birini okutabiliyoruz.

... Oysa Cumhuriyet'in insan malzemesini hazırlamalı, namus cephesini güçlendirmeliyiz.

... Bütçemiz, gelirimiz yetersiz.

... Hedefimiz milli iktisat.

Bağımsızlığın sürekli olması için iktisadi bağımsızlık temel ilkemiz olmalı.

... Cumhuriyete uygun bir anayasaya gerek var.

Bu zor durumdan nasıl çıkılabileceğini gösteren ne bir örnek var önümüzde, ne de bir deney.

Ama yılmamak, ucuz ve geçici çarelerle yetinmemek, halkı kurtarmak için sorunları çözmek, kalkınmak, ilerlemek, milli egemenliğe dayalı uygar ve özgür bir toplum oluşturmak, yüzyılımızın düzeyine yetişmek, kısacası çağdaşlaşmak ve bu büyük ideali tam olarak başarmak zorundayız.

Bu ana kadar bu ideali koruyarak geldik.
Bundan sonra daha hızlı yürümek zorundayız.
Bunun için gerekli yöntemi, yolu birlikte arayıp bulacağız.

Yoksul ve esir ülkelere örnek olacağız.
Kaderin bizim kuşağımıza yüklediği kutsal bir görev bu.

Bu büyük görevin ağırlığını ve onurunu seninle paylaşmak istedim.
Allah yardımcımız olsun!
Gazi Mustafa Kemal.” (1)

“... kısacası çağdaşlaşmak ve bu büyük ideali tam olarak başarmak zorundayız.” demişti Gazi Mustafa Kemal ve bu hedefi çok kısa zamanda, çok büyük oranda başardı.

1920'ler Anadolu'sunda demokrasinin adını bile bilen yoktu. (2)
1920'ler Anadolu'sunda ulus da yoktu, kendilerini önceden yöneten (Osmanlı, Selçuklu, Karamanlı gibi) hanedanların adlarıyla anılan bir halk yığılımı vardı.

Türkiye'nin bugün de içinden geçtiği sorunları, zorlukları aşması ancak Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyetin kurucu değerlerine, kurucu felsefesine sadık kalmakla mümkündür.

Atatürk demek; Kurtuluş demektir.
O'nun “Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına Türk Milleti denir.” sözünü özetlenen Türk ulusal kimliği demektir. Milli egemenliğe dayalı uygar bir devlet demektir. Türkçe demektir.

Anti emperyalizm, siyasi, iktisadi, askeri, hukuki, kültürel tam bağımsızlık demektir. Uniter yapı demektir. “Yurtta barış, dünyada barış” demektir.

Kul değil, yurttaş olmak, fırsat eşitliği demektir.
Atatürk demek; Çağdaş devrimler demektir. Laik yaşam biçimi demektir. Din ve vicdan özgürlüğü demektir.

Kendi özünü kaybetmeden çağdaşlaşmak demektir.
Uygar dünyanın içinde olmak demektir. Kültür demektir. Sanat demektir.

Onurlu ve insanca yaşam demektir. Özgür düşünce demektir. Yetkin birey olmak demektir.

Nasıl yetkin birey olunur?
Daha 18'inci yüzyılda Immanuel Kant'ın dediği gibi:
“Kişinin başkasının aklıyla değil, ancak kendi aklını kullanma cesareti göstermesiyle” mümkün olabilir.

“Kişinin kendi aklını kullanma cesaretini göstermesi” de ancak sorgulayan, akılcı ve bilimsel düşüncüyü rehber edinmesiyle mümkündür.

Atatürk demek; Toplum ve devlet düzeninin akla ve bilime dayalı olması demektir.

Kadın erkek eşitliği demektir.
Atatürk demek; Türk Aydınlanması demektir.
Atatürk'e göre; “Umutsuz durum yoktur. Umutsuz insanlar vardır.”

Ahmet Taner Kışlalı'nın sözleriyle: “Kemalizm, geçmişin bekcılığı değil, geleceğin öncülüğüdür.”

Atatürkçü Düşünce Derneği Hamburg olarak çağdaş uygarlık yolumuzu aydınlatan Ata'mızı sonsuz minnet, şükran ve saygı ile anıyoruz.

(1) Yüksek mimar Eriş Ülger'in “Atatürk Milliyetçiliği” isimli kitabından. (Parola Yayınları.)
<http://www.sozcu.com.tr/2016/yazarlar/emin-colasan/aturkun-ismet-pasaya-mektubu-1475881/>
Atatürk'ün İsmet Paşa'ya mektubu / Emin Çölaşan / 29 Ekim 2016

(2) Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı, Milli Egemenlik ve Demokrasi Kurultayı, TBMM Ankara 20-21 Nisan 1995